

# UN INVITÉ ARMÉNIEN AU CE1

Lundi 19 mars 2012, Arsène, le mari de la sœur de Sandrine est venu parler en arménien de son pays natal : l'Arménie.



Après s'être présenté en arménien et avoir localisé l'Arménie sur la carte de l'Europe, Arsène a présenté des photographies de paysages montagneux de l'Arménie puis celles d'un très grand auteur de contes pour enfants : Hovhannès Toumanian (en arménien **Հովհաննէս Թումանյան**).

Cet auteur est né en 1869 et est mort en 1923.



Ensuite, chaque élève a eu la photocopie de la couverture d'un des contes d'Hovhannès Toumanian. Le titre était écrit en arménien ! Les élèves ont compris au moyen de l'illustration qu'il s'agissait d'une histoire entre un roi et un pauvre.

Arsène a alors lu l'histoire en arménien... Puis Sandrine et Véronique l'ont lue en français...

Après avoir réfléchi à la portée de l'histoire, chaque élève a cherché le mot « roi » dans le texte en arménien.

La séance s'est achevée par le coloriage de l'illustration et quelques questions sur les différences entre la vie en France et en Arménie...

Լինում է, չի լինում մի **թագավոր**: եւ **թագավորը** ին երկրումը հայտնում է. «Ով էկեպես ստու առի, որ ես ասեմ՝ ստու է, իմ **թագավորը**» ան կեցը կտամ կրանս:»  
 Գալիս է մի հովիվ: Ասում է.  
 — **Թագավորն** ապրած կենա, իմ հերը մի դագանակ ուներ, որ եստեղից մեկնում էր, երկնքում աստղերը խառնում:  
 — Կպատահի՞,— պատասխանում է **թագավորը**:— Իմ պապն էլ մի շիտու ուներ, մի ծերը բերանին էր դնում, մյուս ծերը մեկնում, արեգակիցը վառում:  
 Ստախոսը գլուխը բորելով դուրս է գնում:  
 Գալիս է մի դերձակ: Ասում է.  
 — Երրորդը՞րն, **թագավոր**՞ր, ես վաղ պիտի գալի, ուշացա: Երեկ շատ անձրև եկավ, կայծակների տրաքեցին, երկինքը պատռվեց, գնացել էի կարկասելու:  
 — Դա՛, լավ ես արել,— ասում է **թագավորը**,— բայց լավ չէիր կարկասել. ես ամալտու մի քիչ անձրև թափվեց:  
 Սա էլ է դուրս գնում:  
 Երբ է մտնում մի արքայազն գյուղացի, կտրը կրնատակին:  
 — Դո՛ւ ինչ ես ուզում, ա՛յ մարդ,— հարցնում է **թագավորը**:  
 — Ինձ մի կտու ոսկի ես պարտ, եկել եմ տանեմ:  
 — Սի կտու ոսկի՞,— զարմանում է **թագավորը**:— Սո՛ւտ ես ասում, ես քեզ ոսկի չեմ պարտ:  
 — Թե որ ստու եմ ասում, **թագավորը** անող կեցը տուր:  
 — Չե՛, չե՛, ճշմարիտ ես ասում,— խոսքը փոխում է **թագավորը**:  
 — Ճշմարիտ եմ ասում՝ մի կտու ոսկին տուր:

LE  
MENEUR

Il était une fois un **roi**. **Ce roi** déclara à son pays :  
 — A celui qui saura dire un mensonge et à qui je pourrai dire qu'il ment, j'offrirai la moitié de mon **royaume**.  
 Vient un pâtre. Il dit :  
 — Vive **le roi**, mon père avait un bâton, et quand il le brandissait, il dérangeait les étoiles au ciel.  
 — Cela arrive, répond **le roi**. Mon grand-père avait une pipe, il la tenait à la bouche et l'allumait au soleil.  
 Le menteur sortit en se grattant la tête.  
 Vient un tailleur. Il dit :  
 — Pardon, **mon roi**, j'allais venir plus tôt, mais j'ai tardé. Il plut trop fort hier, la foudre tomba, le ciel était en lambeaux. Je suis allé le recoudre.  
 — Tu as bien fait, dit **le roi**, mais la couture n'était pas bonne, il plut encore un peu ce matin.  
 Celui-ci s'en fut aussi.  
 Entre un paysan pauvre, le bâton à l'épaule.  
 — Que veux-tu, bonhomme ? demande **le roi**.  
 — Tu me dois un boisseau d'or, je suis venu le recevoir.  
 — Un boisseau d'or ? s'étonne **le roi**. Tu mens, je ne te dois rien.  
 — Si je mens, donne-moi donc la moitié de ton **royaume**.  
 — Non, non, tu ne mens pas, se reprend **le roi**.  
 — Je dis vrai ? Donne-moi un boisseau d'or.

1915  
(Traduit par Léon Mardrossian)

Remarques sur l'écriture en arménien :

- Certaines lettres ressemblent à celles de notre alphabet mais ... elles ne font pas les mêmes sons !
- Les déterminants sont attachés à la fin des noms.
- Les mots peuvent être très longs en arménien :

Mot le plus long en arménien :  
« Rayon de soleil »

